

Enguany

(ALDC, III, 639. *Enguany*)

Enguany, més que de IN HOC ANNO, derivaria del llat. vg. HOQUE ANNO (on HOQUE és var. de HOC) amb aquesta evolució: > *ogwany (cf. it. *uguanno*) > *onguany* (cf. *onguan* en ross., s. XIII), per dilació de la nasal, > *enguany*, per dissimilació de les vocals labials (DECat). La var. més estesa és *engony*, amb timbre variable de la vocal tònica, resultat de la monoftongació del grup *guà-* (i també *quà-*), una tendència força arrelada sobretot en cat. central, on formes com *gotlla* ‘guatlla’, *cotre* ‘quatre’ han estat col·loquials i on encara es pot sentir *goita!* ‘guaita!’; el procés ha estat: *enguany* > *eng[wɔ]ny*, tancament cap al costat velar per influència del [w], > *eng[ɔ]ny*, *eng[o]ny*, per absorció del [w] en la vocal velar. Però han sorgit altres var.: *enguan*, per simplificació de les nasals (-NN- > -n-) on es practica aquest canvi; *engany* 7, pel tractament -GUA- > -ga-, propi de l’oc.; i *enuany* 169, amb una sola ocurrència,

per absorció de -g- en la semiconsonant. Cal dir que hi ha símptomes d’una retirada progressiva de *enguany* en el registre col·loquial, com mostren en els comentaris dels informadors la consideració d’arcaic (17, 20, 27, 58), la condició de “poc usat” (39, 91, 92, 114) i la convivència amb l’equivalent *aquest any*, forma perifràstica el primer component de la qual presenta aquestes var.: *quest any* 21, per afèresi vocàlica; *aguest any* 86, amb sonorització de l’oclusiva pròpia del pellarès; *aqueix any* 5, per substitució del demostratiu de primer grau pel del segon, pràcticament equivalents (*aquest* = *aqueix*); *est(e) any*, per l’ús del castellanisme des del tortosí cap al sud, sovint amb convivència amb *enguany*.

Enguany i *aquest any* són mots normatius des del DG₁, 1932, i *este any*, des del DIEC₂, 2007.

